PATIËNTEN
INFORMATIE

Delier

MAASSTAD
ZIEKENHUIS
een santeon ziekenhuis

Uw naaste is opgenomen op de Intensive Care (IC) van het Maasstad Ziekenhuis. Waarschijnlijk heeft u gemerkt dat hij/zij niet reageert zoals u dit gewend bent. Degene die u in 'normale doen' goed kent, is nu onrustig.

U bent misschien geschrokken van de toestand waarin u hem of haar aantrof. Daarom vinden wij het belangrijk u meer te vertellen over dit 'vreemde' gedrag.

Deze acute verwardheid wordt ook wel een delier genoemd.
Het kan zijn dat het moeilijker is een gesprek te voeren. De patiënt begrijpt u niet of is het besef van tijd en plaats kwijt.
Dit is iets anders dan dementie, al kunnen patiënten met dementie ook een delier krijgen.
Een delier is meestal van korte duur.

In deze folder leest u meer over de mogelijke oorzaak, de verschijnselen en de behandeling van een delier. U leest ook hoe u hier het beste mee kunt omgaan.

Oorzaken

Acute verwardheid kan vele oorzaken hebben, zoals:

- Ziekten aan hart of longen
- Stoornissen in de stofwisseling of hormonen
- Het ondergaan van een operatie onder narcose
- Hoge koorts
- Infecties
- Medicijngebruik
- Stress, angst of slaapgebrek
- Veranderde omgevingsfactoren
- Verslavingen (alcohol, roken)

Een delier is **tijdelijk**. Als de patiënt lichamelijk weer opknapt, wordt de verwardheid meestal minder. Hoe lang de patiënt verward blijft is afhankelijk van de ernst van de ziekte, de conditie en de leeftijd van de patiënt. Het risico op een delier neemt toe boven de 65 jaar.

Verschijnselen

- De patiënt is niet zo helder als normaal. Het lijkt of de dingen langs hem/haar heen gaan.
- Het korte termijn geheugen is verstoord. Dingen die op korte termijn gebeurt zijn herinnert de patiënt zich niet meer.
- De patiënt weet niet goed waar hij/zij is, is niet goed 'bij de tijd' en is de controle over zichzelf en de omgeving kwijt. De patiënt kan hierdoor angstig en onrustig worden. Hij/ zij kan hierdoor waakzaam, achterdochtig of zelfs agressief reageren.
- De patiënt kan zich ook stilletjes terug trekken.
- De patiënt ziet of hoort dingen die er niet zijn, bijvoorbeeld beestjes of stemmen en geluiden.
- Het beeld van een delier en de verschijnselen kunnen sterk over de dag en nacht verschillen.

Wees u ervan bewust dat de patiënt al deze verschijnselen niet kan sturen. Het komt door het delier.

Behandeling

De arts probeert zo snel mogelijk de oorzaak te achterhalen en deze te behandelen. Er wordt gestart met medicijnen om de verschijnselen van het delier te verminderen. Zo nodig wordt hiervoor een psychiater om advies gevraagd.

Bij erge onrust kan het nodig zijn om een vrijheid beperkende maatregel toe te passen. De patiënt wordt voor zijn/haar eigen veiligheid zo nodig gefixeerd/ vastgebonden aan armen en eventueel ook de benen. Dit om te voorkomen dat de patiënt uit bed valt of drains, katheters, infuuslijnen of de beademingsbuis eruit worden getrokken.

Wat kunt u als familie en bezoek doen?

Hieronder leest u een aantal tips om ervoor te zorgen dat de patiënt rustiger wordt. Ook kunt u hiermee het contact met de patiënt verbeteren:

- Als u op bezoek komt, zeg dan wie u bent en waarom u komt. Herhaal dit zo nodig.
- Vertel de patiënt als dit mogelijk is dat hij/zij ziek is en in het ziekenhuis ligt.
- Spreek rustig en in korte, duidelijke zinnen. Stel eenvoudige vragen zoals, 'heeft u lekker geslapen?'. Stel geen dubbele vragen tegelijk.
- Bezoek is erg belangrijk, maar veel personen tegelijk of een te lange bezoektijd, is voor de patiënt erg vermoeiend en verwarrend.
- Als u met meerdere mensen op bezoek bent, ga dan aan 1 kant van het bed zitten, zodat de patiënt zich op 1 punt kan richten.
- Let er op dat de patiënt zijn/haar bril of gehoorapparaat gebruikt.
- Het is beter om niet mee te gaan in de dingen die de patiënt hoort of ziet maar die er in werkelijkheid niet zijn. Probeer de patiënt niet tegen te spreken, maar probeer duidelijk te maken dat u iets anders ziet of hoort. Maak er geen ruzie over.
- Praat over bestaande personen en echte gebeurtenissen.
- Probeer de patiënt te betrekken in het hier en nu, door bijvoorbeeld een krant mee te nemen en er stukjes uit voor te lezen.

Studie

U heeft in deze folder kunnen lezen dat uw naasten op de afdeling Intensive Care 'getroffen' kan worden door een delier. Naar dit ziektebeeld en de behandeling hiervan wordt nog veel onderzoek gedaan. Wij, als afdeling Intensive Care, werken mee aan dit onderzoek. Mocht het zo zijn dat wij gegevens van uw familielid willen gebruiken voor dit onderzoek, dan wordt in alle gevallen aan de patiënt of de eerste contactpersoon toestemming gevraagd voor het gebruik van deze gegevens. Deze toestemming wordt altijd gevraagd nadat u volledig geïnformeerd bent over dit onderzoek.

Na het delier

Patiënten die vóór de periode van acute verwardheid geen geheugenproblemen hadden, kunnen zich later vaak nog veel herinneren van hun verwarde periode. Schaamte voor de dingen die zij gedaan of gezegd hebben en angst voor het feit dat dit zomaar heeft kunnen gebeuren, zijn veel voorkomend. Probeert u daarom, als uw naaste herstellende is, te praten over wat er gebeurd is. U kunt hierbij uitleggen dat uw naaste niks kon doen aan zijn vreemde gedrag en dat dit bij het ziek zijn voor kan komen.

Vragen?

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u altijd terecht bij één van de verpleegundigen.

Notities

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية، إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه أو يشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11
E: info@maasstadziekenhuis.nl
I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasenik.nl (kinderwebsite)
I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

02664-NL, 29 november 2019